

**ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
The 21st Century school administration skills of
administrators under Chiangrai Primary education service
area office 2**

วุฒิพงษ์ ศรีจันทร์¹ จำนวนค์ แจ่มจันทร์วงษ์¹ และ วีรพันธ์ ศรีฤทธิ์^{1*}

Wuttipong Srichan¹, Chamnong Chamchantharawong¹ and Weeraphan Siririth^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 2) ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่คาดหวัง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 และ 3) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง และที่คาดหวัง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 123 คน ปีการศึกษา 2559 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง และที่คาดหวัง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า

¹ บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย จังหวัดเชียงราย 57000

¹ Graduate school , Chiangrai college, Chiangrai province 57000

*Corresponding author e-mail: siririth@gmail.com

5 ระดับ (Rating Scale) ที่มีการตอบสนองคู่ (Dual-response Format) มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และการเรียงลำดับความสำคัญของที่ปฏิบัติจริง และที่คาดหวัง (Modified Priority Needs Index: $PNI_{modified}$)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.52) 2) ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.53) และ 3) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง และที่คาดหวัง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวม ($PNI_{modified} = 0.159$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทักษะ เรียงลำดับความสำคัญ จากมากไปน้อย คือ ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ($PNI_{modified} = 0.240$) ทักษะด้านความรู้ความคิด ($PNI_{modified} = 0.177$) ทักษะด้านเทคนิค ($PNI_{modified} = 0.166$) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ($PNI_{modified} = 0.148$) และ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ($PNI_{modified} = 0.075$) ตามลำดับ

คำสำคัญ: ทักษะการบริหารสถานศึกษา, ที่ปฏิบัติจริง, ที่คาดหวัง

Abstract

The objectives of this research were 1) The 21st Century School Administration Skills of Administrators Actual Work under Chiangrai Primary Education Service Area Office 2 2) The 21st Century School Administration Skills of Administrators Expected Work under Chiangrai Primary Education Service Area Office 2 and 3) A Comparison of the 21st Century School Administration Skills of Administrators Actual Work and Expected Work under Chiangrai Primary Education Service Area Office 2. The samples of the research were 123 Administrators under Chiangrai Primary Education Service Area Office 2 in academic year 2016. The instrument was the questionnaire with five-level scale measurement with dual-response format included the level of The 21st Century School Administration Skills of Administrators under Chiangrai Primary Education Service Area Office 2 with a reliability coefficient of 0.99.

The statistics used in data analysis were percentage (%) , mean ($\bar{x}$) , standard deviation (S.D.) and The Modified Priority Needs Index formula (PNI_{modified}).

The results showed that 1) the 21st Century School Administration Skills of Administrators Actual Work under Chiangrai Primary Education Service Area Office 2 in overall were found high scale in all aspects ($\bar{x}$ = 3.87, S.D. = 0.52) 2) The 21st Century School Administration Skills of Administrators Expected Work under Chiangrai Primary Education Service Area Office 2 in overall were found high scale in all aspects ($\bar{x}$ = 4.49, S.D. = 0.53) and 3) A Comparison of The 21st Century School Administration Skills of Administrators Actual Work and Expected Work under Chiangrai Primary Education Service Area Office 2 in overall were found high scale in all aspects (PNI_{modified} = 0.159) , when considering in each aspect; in order PNI_{modified} from maximum to minimum were as follows; Education and Instructional Skills (PNI_{modified} = 0.240) Congnitive Skills (PNI_{modified} = 0.177) Technical Skills (PNI_{modified} = 0.166) Conception Skills (PNI_{modified} = 0.148) and Human Skills (PNI_{modified} = 0.075) respectively.

Keywords: Skills of administrators, The actual work, The expected work

บทนำ

สังคมโลกในยุคปัจจุบันกล่าวกันว่า เป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ทุกองค์กรต้องเผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลง ทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ ระดับสังคม ระดับองค์กร ระดับกลุ่มและระดับบุคคล ทั้งในด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ค่านิยม ข่าวสารเทคโนโลยี และอื่น ๆ และผลจากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลทั้งทางบวกทางลบ ประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงผลของการเปลี่ยนแปลงนี้ได้ จึงจำเป็นต้องพัฒนาประเทศเช่นเดียวกันการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศและได้รับการคาดหวังให้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ที่เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นส่วนช่วยในการเพิ่มความเท่าเทียมกันในสังคมและเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างอาชีพ ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ จากสังคมอุตสาหกรรมในศตวรรษที่ 19 และ 20 เปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมยุคความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน พลังขับเคลื่อนของเทคโนโลยียุคดิจิทัลส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเป็นความรวดเร็วที่

นักวิชาการเห็นตรงกันว่าเพิ่งจะเริ่มต้นเท่านั้น ในระยะถัดไปจะยิ่งทวีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เป็นวิศุคุณ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาตามไปด้วย อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (สมหมาย อ่ำดอนกลอย, 2556) ดังนั้นในยุคปัจจุบันการปฏิรูปการศึกษาจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องจัดให้มีอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี จากผลกระทบของสังคมยุคความรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศได้นั้นหลักสำคัญก็คือ การศึกษาเพราะการศึกษาร่างคน คนสร้างชาติ เราจำเป็นต้องยกระดับประชากรของเราให้ได้ มาตรฐานสากลสิ่งแรกที่รีบเร่งพัฒนาคนรุ่นใหม่คือศักยภาพที่เป็นสากล (Global Competency) รัฐบาลจึงต้องปรับเปลี่ยนนโยบายการพัฒนาประเทศจากที่เคยมุ่งเน้น การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มาเป็นการพัฒนาคนแทน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 จึงได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคนเป็นพิเศษโดยกำหนดให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาประเทศ การพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็งพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคนทั้งในเชิงสถาบันระบบ โครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็งสามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตามแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) นั้น การศึกษาต้องเดินหน้าสู่การสร้างการพัฒนาเตรียมความพร้อมให้สอดคล้องกับสังคมโลก โดยเฉพาะสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 อันเป็นผลมาจากการปฏิวัติด้านดิจิทัล (Digital Revolution) และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ทำให้โลกทั้งโลกเชื่อมโยงและสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วจำเป็นต้องสร้างและพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสามารถมีทักษะความถนัดความชำนาญพร้อมจะขับเคลื่อนและยกระดับการพัฒนาประเทศสู่การเป็นประเทศพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) คุณลักษณะของมนุษย์เป็นเรื่องสำคัญในยุคไร้พรมแดนที่ได้รับความเชื่อถือและนำมาเป็นทิศทางในการพัฒนาทุนมนุษย์ทั้งวงการศึกษาและวงการธุรกิจ คือทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21 century skills) ซึ่งกรอบแนวคิดนี้ได้รับการเผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 โดยขอบข่ายของทักษะ 3 ด้าน คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (learning and innovation skill) ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ (life and career skills) และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (information medial and technology skills) (รสสุคนธ์ มกรมณี, 2555 , หน้า 35 – 47)

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) รัฐบาลจะมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลักสามประการ คือ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา และมีกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553: คำนำ) กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาจะต้องพัฒนากำลังคนให้มีขีดความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันบนเวทีโลกจึงได้มีแผนการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ (พ.ศ. 2558 – 2564) มีแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของชาติ (พ.ศ. 2557) ที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาคนอย่างยั่งยืนและจากแนวโน้มการปฏิรูปการศึกษาในหลายประเทศได้ให้ความสำคัญอย่างมากกับ “ทักษะ” (Skill) หรือความชำนาญในการปฏิบัติมากยิ่งขึ้นกว่าเนื้อหาตามตำรา (Content) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถให้กับนักเรียนครู ผู้บริหารศึกษานิเทศก์และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้สามารถรับมือและเห็นคุณค่าการรวมตัวบนความหลากหลายของชาติพันธุ์ของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนและมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทำให้เกิดกลไกหลายอย่างได้แก่ การปฏิรูปการเรียนรู้สู่แนวทาง 21st Century Learning ซึ่งการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนสามารถช่วยให้บรรลุทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้ (วิจารณ์ พานิช, 2556)

การขาดภาวะผู้นำที่เข้มแข็งและมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารในระดับต่าง ๆ เป็นอุปสรรคที่สำคัญอย่างหนึ่งในการปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไม่กล้าวิพากษ์วิจารณ์ และตัดสินใจทำอะไรใหม่ ๆ ที่แตกต่างไปจากแผนนโยบายที่ส่งจากเบื้องบนหรือแนวปฏิบัติเดิม ๆ ที่ทำกันมาช้านาน สำหรับผู้นำระดับสูงมักจะนำแนวคิด และนโยบายที่มาจากต่างประเทศ และที่นักวิชาการเสนอแนะ มาเป็นนโยบายหรือแนวทางให้บุคลากรระดับผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ นำไปปฏิบัติ โดยไม่มีการฝึกอบรมใหม่เพื่อเปลี่ยนแปลงค่านิยม พฤติกรรม แนวทางการทำงาน พื้นฐานความรู้ และทักษะของบุคคลเหล่านั้นให้ได้เสียก่อน การบริหารสถานศึกษานั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานักเรียนเป็นผลผลิตการบริหารสถานศึกษา จึงเน้นที่การจัดการเรียนการสอน นอกจากทักษะของผู้บริหารทั้ง 3 ทักษะ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารแล้ว ผู้บริหารจะต้องใช้ทักษะต่าง ๆ

เพื่อช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ (Drake and Roe, 1986: 29–30) ได้ขยายแนวคิดของ Katz (Katz , 1974: 90) เป็นทักษะที่ใช้การบริหารสถานศึกษา 5 ด้าน คือ ทักษะทางเทคนิค (Technical Skills) ทักษะทางมนุษย์ (Human Skills) ทักษะทางความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) ทักษะทางการศึกษาและการสอน (Educational and Instructional Skills) ทักษะทางความรู้ความคิด (Cognitive Skills) ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารนี้ ผู้บริหารแต่ละคนจะมี และใช้ทักษะดังกล่าวไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารแต่ละคนที่จะแสวงหามาเพื่อทำให้สภาพการเป็นผู้บริหารสมบูรณ์แบบที่สุด ผู้บริหารเป็นบุคคลที่ต้องบริหารจัดการสถานศึกษาให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคง จึงจำเป็นต้องมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อให้รูปแบบ ระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาก้าวหน้าทันต่อเทคโนโลยี และความก้าวหน้าของโลกในศตวรรษที่ 21 (อุดมศักดิ์ กุลครอง, 2553, หน้า 29) ที่เปลี่ยนแปลงทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความพยายามที่สูงขึ้น รวมทั้งพัฒนาความสามารถให้มีศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดความตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา มีการจูงใจให้ผู้ร่วมงานสูงขึ้น ส่งผลให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีทักษะการบริหารเพื่อสามารถปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้ยืดหยุ่นได้อยู่ได้และก้าวหน้าทันต่อสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลง ทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ

ทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2559–2562 ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ องค์กรที่มีระบบบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย กล่าวคือ มีการบริหารจัดการตามกรอบโครงสร้างขององค์กร มีการกำกับติดตาม และประเมินผล โดยมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องที่มาจากทุกภาคส่วนของสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสม ผู้เรียนมีศักยภาพตามมาตรฐานการศึกษาด้านภาษาและการคำนวณ เห็นได้ว่า ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนและระบบการบริหารงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21

จากความกล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยเล็งเห็นว่าผู้บริหารในยุคศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมีทักษะการบริหารแห่งศตวรรษที่ 21 ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและระบบการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทักษะการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของ Drake and Roe ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ได้แก่ ทักษะทางเทคนิค (Technical Skills) ทักษะทางมนุษย์

(Human Skills) ทักษะทางความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) ทักษะทางการศึกษาและการสอน (Educational and Instructional Skills) ทักษะทางความรู้ความคิด (Cognitive Skills) ที่ปฏิบัติจริง และที่คาดหวัง และเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้ผลลัพธ์ได้จากการศึกษาเป็นข้อมูลในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
2. ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่คาดหวัง ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
3. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติงานจริง และที่คาดหวัง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 รวม 173 โรงเรียน จำนวน 173 คน ปีการศึกษา 2559

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ปีการศึกษา 2559 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูป เครจซี่ และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 100) โดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก รวมกลุ่มตัวอย่าง 123 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

2.2 ตัวแปรที่ศึกษา คือ ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง และที่คาดหวัง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 5 ด้าน คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conception Skills) ทักษะ

ด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (Education and Instructional Skills) ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) และทักษะด้านความรู้ความคิด (Cognitive Skills)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง และที่คาดหวัง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว ของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว

ตอนที่ 2 ระดับทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง และที่คาดหวัง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ที่มีการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) ดังนี้

5 หมายถึง มีทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง /ที่คาดหวัง อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง /ที่คาดหวัง อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง /ที่คาดหวัง อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง /ที่คาดหวัง อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง /ที่คาดหวัง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. การสร้างเครื่องมือ

4.1 ศึกษาเอกสารและดาราที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง และที่คาดหวัง ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลสร้างแบบสอบถาม

4.2 ดำเนินการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คนตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) มีค่าระหว่าง 0.60–1.00 จากนั้น นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่า IOC และปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ปรากฏว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาโดยภาพรวมเท่ากับ 0.99 แสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง เมื่อแยกเป็นรายด้านประกอบด้วยทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง และที่คาดหวัง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.98 และ 0.97 ตามลำดับ

4.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่น แล้วไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ของการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง และที่คาดหวัง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 วิเคราะห์โดยใช้ ความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง และที่คาดหวัง ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริง และที่คาดหวัง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยวิธีการเรียงลำดับความสำคัญของที่ปฏิบัติจริง และที่คาดหวัง (Modified Priority Needs Index: PNI_{modified}) ใช้สูตร $PNI_{\text{modified}} = (I - D) / D$ ซึ่งปรับปรุงโดย นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550, หน้า 279)

ผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า สถานภาพโดยรวมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 114 คน (ร้อยละ 92.7) อายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 75 คน (ร้อยละ 61.00) จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 111 คน (ร้อยละ 90.20) มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 21 - 30 ปี จำนวน 60 คน (ร้อยละ 48.80)

2. การวิเคราะห์ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.87, S.D. = 0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทักษะ พบว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.24, S.D. = 0.61$) รองลงมา คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.88, S.D. = 0.54$) ทักษะด้านเทคนิค อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.83, S.D. = 0.59$) ทักษะด้านความรู้ความคิด อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.80, S.D. = 0.59$) และ ทักษะด้านการศึกษาและการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.61, S.D. = 0.62$) ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.49, S.D. = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทักษะ พบว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.56, S.D. = 0.58$) รองลงมา คือ ทักษะด้านความรู้ความคิด อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.48, S.D. = 0.56$) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.48, S.D. = 0.60$) ทักษะด้านเทคนิค อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.46, S.D. = 0.60$) และ ทักษะด้านความคิดรวบยอด อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45, S.D. = 0.55$) ตามลำดับ

4. การวิเคราะห์โดยเรียงลำดับความสำคัญของทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ปฏิบัติจริง และที่คาดหวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวม ($PNI_{\text{modified}} = 0.159$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทักษะ เรียงลำดับความสำคัญ จากมากไปน้อย คือ ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.240$) รองลงมา คือ ทักษะด้านความรู้ความคิด ($PNI_{\text{modified}} = 0.177$) ทักษะ

ด้านเทคนิค ($PNI_{\text{modified}} = 0.166$) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ($PNI_{\text{modified}} = 0.148$) และ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.075$) ตามลำดับ

อภิปรายและสรุปผล

จากผลการศึกษาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ปฏิบัติจริง และที่คาดหวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายได้ดังนี้

ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงานจริง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทักษะ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านความรู้ความคิด และทักษะด้านการศึกษา และการสอน ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของทักษะการบริหารงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้งานบริหารสถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้ โดยเฉพาะในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา และการบริหารการศึกษา ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถ ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงเป็นสาเหตุที่ต้องให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลาสอดคล้องกับ ทิลลิตสัน (Tilston, 1996, p.80) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ทักษะทางเทคนิค ทักษะมนุษย์ ทักษะความคิดรวบยอดของนักศึกษาสาขาบริหาร การศึกษาระดับสูง ซึ่งได้ศึกษาทักษะตามทฤษฎีของ แคทซ์ (Katz) พบว่า ทักษะที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ได้แก่ ทักษะทางมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านการจัดองค์การ ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร ทักษะด้านการอำนวยความสะดวกในการทำงาน รองลงมาได้แก่ ทักษะทางความคิดรวบยอด และทักษะทางเทคนิค ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรดาว สมองพันธ์ (2557) พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพศาล ผาละนัต (2554) พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาหนองคาย เขต 3 มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะทักษะด้านความคิดรวบยอด

ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่คาดหวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทักษะ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านเทคนิค และทักษะด้านความคิดรวบยอด ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะว่า ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงความจริงใจ และปรารถนาดี เป็นกันเองกับผู้ร่วมงานทุกคนอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้บุคลากรมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือสนับสนุนการทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานทุกขั้นตอน ยอมรับในความผิดพลาดและความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันได้ และให้ทุกคนร่วมกันรับผิดชอบทุก ๆ กิจกรรม ตลอดจนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระในการหาข้อยุติทางความคิด สร้างสรรค์หาให้ทีมงานทำงานด้านความเต็มใจ และเสียสละ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรนุช นิยุตรานนท์ (2548, บทคัดย่อ) พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1 มีทักษะการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านเทคนิค และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไพบูลย์ สุขเจริญ (2548, หน้า 38-49) พบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความคิดรวบยอด และด้านเทคนิควิธี ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนกร ผดุงเวียง (2551) พบว่า ความต้องการการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ในทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอดของผู้บริหารสถานศึกษา

การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติจริง และที่คาดหวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พิจารณาเป็นรายด้านทักษะเปรียบเทียบลำดับความสำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารในยุคปัจจุบันจะต้องการสร้างภาพพจน์ใหม่ให้เป็นผู้นำทางวิชาการ นำแนวคิดใหม่ ๆ มาปฏิบัติเพื่อพัฒนาสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ต้องทำตัวเป็นผู้จุดประกายความคิดในการพัฒนาคุณภาพทักษะต่าง ๆ โดยทักษะการบริหารต้องมีการใช้ศาสตร์และศิลปะทุกประการ มาช่วยในการบริหาร ใช้ทักษะใน

การบริหารงานโดยส่งเสริมและให้โอกาสผู้ร่วมงานให้มีบทบาทเป็นผู้นำเกี่ยวกับงานที่ได้มอบหมาย อีกทั้งผู้บริหารยังส่งเสริมให้บุคลากรมีการนำเสนอความคิดเห็นในการทำงานด้วยวิธีการที่หลากหลายและมีประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษามากยิ่งขึ้น และในปัจจุบันผู้บริหารยังคำนึงถึงนักเรียนเป็นสำคัญ จึงได้มีการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการสอนของครูให้มีความเหมาะสมตามวัยของผู้เรียนและมีการส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาการ และสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานได้มีการพัฒนาตนเอง สนับสนุนการทำงานตามกำลังความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล ส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้ร่วมงานด้วยความจริงใจและเสมอภาค สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุภาพร รัตนน้อย (2552 , บทคัดย่อ) พบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะทางการศึกษาและการสอน ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางความรู้ ความคิด ทักษะทางความคิดรวบยอด และทักษะทางเทคนิค ตามลำดับ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญฤทธิ รุจิวงษ์สิริกุล (2551) พบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านทักษะทางการศึกษาและการสอน ด้านทักษะทางเทคนิค ด้านทักษะทางความรู้ความคิด ด้านทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ และด้านทักษะทางความคิดรวบยอด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่าทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความร่วมมือกับสังคมโดยรอบ และสร้างเครือข่ายภายนอกสถานศึกษา

1.2 ผลการวิจัยพบว่าทักษะด้านความรู้ความคิด ผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ควรคิดประยุกต์เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

1.3 ผลการวิจัยพบว่าทักษะด้านเทคนิค ผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ควรสนับสนุนให้มีเทคนิคในการประชาสัมพันธ์สถานศึกษาโดยมีรูปแบบที่ทันสมัยและหลากหลาย

1.4 ผลการวิจัยพบว่าทักษะด้านการศึกษาและการสอน ผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ควรสนับสนุนให้สถานศึกษามีห้องเรียนออนไลน์ ห้องสมุดดิจิทัลที่สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

1.5 ผลการวิจัยพบว่าทักษะด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ควรมีการวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ได้อย่างเหมาะสมและครอบคลุม และการวางแผนการพัฒนาประกันคุณภาพภายใน เพื่อรองรับการประเมินภายนอก

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา เนื่องจากจะได้ทราบว่าทักษะการบริหารงาน มีปัญหาในด้านใดบ้าง ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *แนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *8 นโยบายการศึกษา จาตุรนต์ ฉายแสง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เอกสารสำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

ธนากร ผดุงเวียง. (2551). *ความต้องการการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญฤทธิ์ รุจิวงษ์สิริกุล. (2551). *ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

- แพรวดาว สนองพันธ์. (2557). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไพบูลย์ สุขเจริญ. (2548). *การศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพศาล ผละนัด. (2554). *ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3*. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม.
- รสสุคนธ์ มกรมณี. (2555). *การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา. วารสารการศึกษาไทย*. ปีที่ 3 ฉบับที่ 1: หน้า 35 – 47.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *บทบาทของผู้อำนวยการโรงเรียน ต่อ ชุมชนเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์*. ค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2559, ได้จาก: <http://www.gotoknow.org/posts/470232>
- สมหมาย อ้าดอนกลอย. (2556). *บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน): หน้า 1 – 7.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาพร รัตน์น้อย. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561)*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิคจำกัด.
- อรนุช นิยุตรานนท์. (2548). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักงานประสานงานบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

อุดมศักดิ์ กุลครอง. (2553). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้บริหารสถานศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

Drake, Thelbert L and William, H. Roe. (1986). Skill of an Effective Administrator, *Dissertation Abstracts International*. Vol.51 No.4 (May): pp.1491-A.

Katz, Robert L. (1974). Skill of an Effective Administrator, *Dissertation Abstracts International*. Vol.52 No.2 (September – October): pp.90-102.

Tilotsn, Elizabeth Ann. (1996). An Analysis of Technical, Human and Conceptual Skills among Student Affairs Administrators in Higher Education. *Dissertation Abstracts International*. Vol.57 No.1 (July): pp.36-40.